

ҚАДИМИЙ ВА ҲАМИША НАВҚИРОН БУХОРО

Ўзбекистон сайёхлик кўлами ва тарихий қадамжолари кўплиги бўйича дунёдаги етакчи давлатлар сирасига киради.

Мамлакатимизда 7 мингдан зиёд нодир тарихий ёдгорниклар ҳамда бетакор архитектура намуналари мавжудлиги, сўлим кўриқхоналар фаолият кўрсатоётгани, миллий маданият, санъат ва хунармандчилликнинг кўп асрларини анъяналари асраб-авайлаб келинаётгани нафақат халқимиз балки хорижилкарнинг ҳам юртимизга бўлган қизиқишини янада кучайтироқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 февралдаги “Ўзбекистон Республикаси туризм салоҳиятини ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш бўйича қўшимча ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони ва 2018 йил 6 февралдаги “Ички туризми жадал ривожлантиришни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта маҳсус таълим вазиригининг 2018 йил 30 августандаги 87-02-2456-сонли хатидаги “Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қил” дастури доирасида жорий йилнинг 3-4 марта кунлари А.Раззоқов (декан ўринбосари), Х.Тажиева, Х.Юсупхўжаева, З.Галиева ва Д.Азизова (Тиббий ва биологик кимё кафедраси ходимлари)лар бошчилигига Тиббий профилактика ва ОМХ факультетининг 50 га яқин талабалари Бухоро ви-

лоятидаги бир қатор тарихий обидаларни зиёрат қилиш учун ташриф буюриши.

Ёшларимизни ватанпарвар қилиб тарбиялаш, ўз тарихи, маънавияти ва маданиятидан ғурурланиб яшashi учун бундай тарихий обидаларнинг зиёрати жуда катта маънавий озуқа бўлиб хизмат қиласи. Бугунги дунёда бўлаётган ғоявий курашлар одамларни ўз домига тортиб кетаётган бир пайтда ёшларимизни фақатгина қадриятларимиз, қадимий маданиятимиз ва маънавиятимиз орқалигина асраб қолишимиз мумкин. Шунинг учун бундай тарихий обидалар ва улуғ алломаларимиз яшаб ўтган жойларни бориб кўриш ва ўрганиш асносида ёшлар тарбиялашиб, улгайиб боради.

Шундагина биз, ёшларимизни комил инсон қилиб вояга етказган бўламиз. Биз олдимизга қўйган мақсадларга тўла эришишимиз учун ёшларга барча имкониятлар эшигини очиб беришимиш керак. Зоро, ёшларга қаратилган эътибор Ватан тақдирига қаратилган эътибор эканлигини ҳеч биримиз унутмаслигимиз керак.

Алишер РАЗЗОҚОВ,
Тиббий профилактика
факультети
Ёшлар билан ишлаш
бўйича декан ўринбосари,
Исломбек АНОРБОЕВ,
Даволаш факультетининг
315-гурӯҳ талабаси

*Ит итлик қиласи, унга эланма,
Ёт ётлик қиласи, ундан тиланма.*

Хикмат

СОҲИБҚИРОНИМ МЕНИНГ...

“Бизнинг куч-қудратимизга шубҳа қилсангиз,
Биз қурган иморатларга боқинг”

Соҳибқирон Амир Темур

Миллат, юрт, Ватан, муқаддас тупроқ шаъни, шуҳрати учун жонини фидо қилган улуғ аждодларимиз беҳисоб бўлган. Аммо, уларнинг орасида баайни ёрқин тундаги юлдузга тўла осмоннинг энг ёрқин юлдузи Зуҳал каби ярақлаб турган бир бобокалонимиз бор – бу Соҳибқирон Амир Темурдир.

Улуғ бобокалонимиз рўйи заминга жаннат инган, самолардан раҳмат ёғилган энг кутулғ ойлардан бири – шаъбон ойида (буғунги кун ҳисобида 14 апрелда), ҳар 800 йилда бир марта зафар юлдузлари бир қаторга тизилган кунда таваллуд топғанлар. Апрелнинг энг баракотли ва илоҳий ойлардан бири дейишишимизга жаҳонгирнинг таваллуди билан бирга улуғ Меъроҳ воқеаси (2-3 апрелга ўтар кечаси) ва фахри коинот Расуулulloҳ (с.а.в.)нинг таваллудлари (буғунги кун ҳисобида 20-21 апрелга ўтар кечаси) ҳам сабабdir.

Сен тебратган бешигини Соҳибқирон, Сенинг боланг юлдузларга қўйган нарвон.

Бир майизни қирқа бўлган бир тан, бир жон,

Кунларингга қайтай десанг ҳалқ бўл элем.

Улуғ бобокалонимизнинг зафарли юришлари, давлатчилик сиёсати, тадбиркорлиги, одиллиги, оқиллиги, ҳакимлиги, дунёкарашининг сарҳадсизлиги, қизиқиш кўламларининг кенглиги, шиддати, диний ва дунёвий илмларнинг эгаллаганлиги, икки қўллаб жанг қила олиш санъати, ўша

давраги замондош ҳукмдорлар билан дипломатик муносабатлари турли миллат, ирқ, дин вакилларининг ақлларини ҳайратга соглан, унинг ҳаёти ва фаолиятлари тўғрисида юзлаб тадқиқотлар ўтказилиб, диссертациялар ҳимоя қилинган, минглаб тарихий асрлар яратилган. Замондошлари Шарафиддин Али Яздий ва Ибн Арабшоҳлар бир-биридан фарқли равишда иккита улуғ тарихий аср – Зарнномани яратганлар. Бугунги

кунгача сақланиб қолган ушбу мукаммал тарихий асрлар жаҳонгирнинг шарафли ҳаёт йўлини холисона ёритган. Хориж тадқиқотчиларидан Клавихо, Мишель Марлон ҳам буюк жаҳонгир ҳаётининг айрим жабҳаларини холисона, бაъзи жиҳатларини муболага билан биттанилар. Инсонлар жамиятидаги энг мукаммал хисобланган дастлабки Конституциялар Чингизхоннинг “Ясоқ”лари ҳамда Темур тузуклари эканлиги умумжоҳон тарихчи ва ҳукуқшунос олимлари томонидан эътироф этилган. Шу билан бирга буюк Соҳибқирон ўзидан аввал яшаб ўтган ва

Кутбиддин НИЗОМОВ

замондош бўлган диний уламолар, валийлар, олимлар сиймоларига ҳам катта ҳурмат билан қараган. Самарқандаги кўплаб муқаддас қадамжолар, жумладан ҳазрати Хизр масжиди, Шоҳизинда ансамбли, Гўри Амир мақбараси, Регистон мажмуасидаги кўплаб осори атикалар, Шаҳрисабз Кўксарой, Занги ота зиёратгоҳи, Аҳмад Яссавий ансамбли буюк аждодимизнинг ҳайрли ишларидан қиёматгача хабар бериб туради. Аллоҳ улуғ бобокалонимизни раҳматига олган бўлсин!

Алижон ЗОҲИДИЙ,
Россия “Экология и здоровье человека”
Халқаро Илмий академияси академиги,
Республика Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

ОЛИЙ ТИББИЙ ТАЪЛИМ ОСТОНАСИДА: МУАММОЛАР ВА ЕЧИМЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Шунингдек, уларга шоқ, кома, агонал ҳолат, клиник ва биологик ўлим, эвтаназия муаммолари хусусида муфассал тушунчалар берилади. Булар албатта, муаммонинг ижобий жиҳатларидир. Шу билан бирга камчилик ва нуқсонлардан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Жумладан, биринчи курс талабаларини кафе-драга циклик машгулотларга келишлари даволаш ва тиббий педагогика факультетлари томонидан келишилган ҳолда навбатма-навбат ташкил қилинганидан айрим ҳолларда бешинчи курс талабалари билан бир вақта тўғри келиши ҳисобига иккинчи сменада дарс ўтишга мажбур бўлмасдик. Иккинчи катта муаммо болалар хирургияси кафедрасининг бир қисми жойлашган 7 бинонинг таъмирлашга муҳтож авария ҳолатидаги аудиториялари билан боғлиқ бўлиб, муқаддама клиника ҳужжатхонаси бўлиб, томларидан сув оқкан ва чириган қофозлар, мөғорнинг ҳиди босган, яхши

иситилмайдиган бу аудиторияларда жаҳон андозалари даражасида сабоқ бериш асло имкони йўқ. Учинчи муаммо дарсликлар билан боғлиқ бўлиб, ТошПМи мутахассислари томонидан яратилган “Тиббиёт қасбига кириш” ғализ тил билан, саводсизларча битилганлиги боис замон талабларига жавоб бермайди. Бунинг учун Ўзбекистон терапияси ва касб этикаси ҳамда деонтологиясига улкан ҳисса қўшган марҳум олим Эркин Қосимов қаламига мансуб “Шифокорининг нутқ маҳорати ва мулоқот санъати” китобини кўп минг нусхада чоп этилиши ва асосий дарслик сифатида қўлланилиши лозим. Ушбу китоб муаммога фалсафий, диний, тиббий, маший, бадиий жиҳатдан ёндошиб ёзилган ноёб ўкув қўлланмадир.

Хикмат

*Одамни овора қилган бу дунё,
Одамсиз аслида тополмас зиё.*

Хикмат

Фарзандларимизнинг турли радикал ва зарарли ғоялар таъсирига тушиб қолишига йўл қўймаслик ҳар биримизнинг асосий вазифамиздир. Бу борадаги ишларни янгича ёндашувлар билан давом эттиришимиз керак.

ЁШЛАР МАЪНАВИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШ – МУҲИМ ВАЗИФА

Уларнинг таълим олиши, касб-хунар эгаллаши учун замонавий шароит ва имкониятлар яратилган. Шу билан бирга, ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиши ташкил этиш долзарб масала ҳисобланади. Ёшлар қанчалик маънавий баркамол бўлса, турли ёт иллатларга қарши иммунитети ҳам шунча кучли бўлади.

Бу борада Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида жорий йилнинг 19 март куни бўлиб ўтган видеоселектор йигилишида ёшларга эътиборни кучайтириш, ёш авлодни маданият, санъат, жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб этиш, уларда ахборот технологияларидан тўғри фойдаланиш кўникмасини шакллантириш, ёшлар ўртасида китобхонликни тарғиб қилиш, хотин-қизлар бандлигини таъминлаш масалаларига бағишлиланган комплекс чора-тадбирларни ўз ичига олган бешта ташабbusни илгари сурган эди.

Ана шу 5 та муҳим ташабbus эзгу ғоя сифатида Президентимизнинг Сирдарё вилоятига

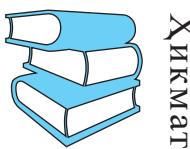
ташрифи чоғида бошланиб, қисқа вақтда улкан ишлар амалга оширилди. Бу ишлар Наманган вилоятида ҳам давом эттирилиб, "Маърифат карвони" ташкил масалаларини назарда тутади.

Ушбу 5 та ташабbusни амалиётга жорий этиш масалалари бўйича Президентимиз Ш.Мирзиёев 3 апрель куни йигилиш ўтказди. Йигилишда бу тажрибани Ўзбекистоннинг барча ҳудудларида кенг жорий қилиш масалалари муҳокама қилинди.

Мамлакатимиз аҳолисининг қарий ярмини ташкил этадиган ёшлар ва хотин-қизлар бандлигини ошириш масаласи бундан бўён ҳам энг асосий вазифаларимиздан бири бўлиб қолади. Биз Тошкент тиббиёт академияси жамоаси юқорида кўрсатиб берилган ташабbusларни қўллаб-куватлаган ҳолда уларни ҳаётга жорий этишда фаол бўлишимиз зарур.

**Д.НОРҚУЛОВ,
ТТА Ижтимоий фанлар
кафедраси профессори,
Ф.УТАЕВ,
ТТА Ижтимоий фанлар
кафедраси ўқитувчи**

**Кўзлаган тогингни чўққисин кўрдинг,
Ва лекин бошингни пойига урдинг.**

МАҲОРАТ ДАРСЛАРИНИНГ АҲАМИЯТИ

Кенг кўламли ислоҳотларнинг муҳим бўғини – инновациялар ҳам бугун ҳар бир соҳада бўлгани каби таълим тизимида ҳам ўзининг афзаллигини намойиш қилмоқда.

Инновация амалиёт ва назариянинг муҳим қисми бўлиб, ижтимоий-маданий обьект сифатларини яхшилашга йўналтирилган ижтимоий субъектларнинг ҳаракат тизимиdir. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апреддаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Каорида белгиланган вазифаларнинг 1-банд бўйича белгиланган вазифалarda "ҳар бир олий таълим мусассаси жаҳоннинг етакчи илмий-таълим муассасалари билан яқин ҳамкорлик алоказалари ўрнатиши, ўқув жараёнга халқаро таълим стандартларига асосланган илғор педагогик технологиялар, ўқув дастурлари ва ўқув-службий материалларини кенг жорий қилиш" кабилар кўрсатилган. Бу борада республикаизда олиб борилаётган илмий-амалий изланишлар билан бир қаторда хориж мамлакатларнинг замонавий, илғор технологияларни ўрганиш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Бунинг учун эса чет эллик етук мутахассис профессор-ўқитувчilar томонидан маърузалар, маҳорат дарсларни ташкил этиш амалий аҳамиятга эга.

Маҳорат дарснинг максади: ўқитувчи маълум бир фаолият майдонидаги танланган мавзу ёки муаммони, ўзининг шахсий иш тажрибасини педагогик технологиянинг усуллари, услубларидан фойдаланган ҳолда бевосита ва изоҳла орқали иштирокида етказиш ҳисобланади. Маҳорат дарснинг ташкил этишида, таҳлил қилинада ҳар иккala олимга саволлар орқали муроҷат қилиб, ўзларининг фикрларини, иш тажрибаларини ҳавола этиши.

Шунингдек, кафедра ходимларидан: А.Жаббаров, Ш.Қодирова, М.Максудова, Н.Султановлар ҳам жорий йилнинг февраль ойida Чимкент шаҳрида жойлашган Жанубий Қозоғистон Тиббиёт академиясига ўзаро тажриба алмашиш учун уюширилган хизмат сафаридаги ушбу академиянинг "терапевтик фанлар" кафедрасида кафедра ходимлари, клиник ординаторлари ва магистрлари, интернлари учун "Бўйим синдромини киёсий ташхислаш" мавзусида маҳорат дарси ўтиши.

Азим ЖАББАРОВ,
2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси мудири, доцент

9 май – Хотира ва Қадраши куни УСТОЗНИ ХОТИРЛАБ

«Устоз отангдек улуғ» деган ҳикматда олам-олам маъно бор. Ҳатто отани қўёша қиёс этамиз, кўкларга кўтариб мақтаемиз. Аммо отадай улуғ деб нисбат берилувчи инсон бор, бу – устоздир! Ҳақиқатан, ота-она сени вояга етказади, устоз эса униб-ишишинг, камолотга эришишинг, илм-маърифат чўққиларини забт этишинга кўмаклашади. Ўз умрени, қалб кўрини, ақл-идроқини, тажрибаси ва билимини сенинг йўлингда сарф этади. Ютуғингни кўриб кувонади, муваффақиятсизлигингдан ғам-андуҳ чекади.

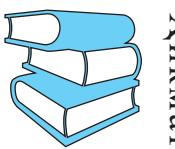

Ўқитувчунинг беғориши ўхшайди. У тарбиялаб ўстирган ниҳолларнинг ҳосили қанчадан-канча авлодларни баҳраманд килади. Ўқитувчи ва мураббийларнинг масъулиятли, аммо шарафли касбларини бир машъалага қиёс этиш мумкин. Таникли терапевт, тиббиёт олими ва тиббиёт фанлари номзоди устозимиз Салимов Жўрабой Исламович ҳам шундай шарафли қасб этаси эдилар. Улар ҳаёт бўлганиларида 78 ёшга тўлар эдилар. Ўз фаолиятлари давомида минглаб билимга чанқоқ ёшларга таълим-тарбия берганлар. Улар таълим берган талабалар буғунги кунда етук мутахассис бўлиб этишишган ва ҳалқнинг корига ярамоқдалар. Улар нафақат малакали педагог балки шогирдлари ва ҳамкасларини маслаҳаттўйи эдилар. Ўз касбларига масъулият билан ёндашар, кўнгли пок-у сўзи пок инсон эдилар. Бирон кишига қаттиқ гапириб дилини оғритешганларни эсполмайман. Устозимизда иккى фазилат мужассам эди: бири тавозеъ-камтарлик, иккинчи аф-кечирмиллилек. Улар жуда ҳам олийжаноб ва меҳнатсевар эдилар. Улар ўз фаолиятлари давомида илмий мақолалар, китоблар чоп эттирганлар. Биз шундай малакали етук мутахассис билан фаолият олиб борганимиздан фахрланамиз. Жўрабой Исламович билимдон шифокор бўлиш билан бирга ён-атрофдаги ҳамкаслари ва шогирдларига меҳри баланд, доимо яхшиликни раво кўрадиган хушфөйл ҳамда камтар инсон эдилар.

Бугунги кунда меҳридәрё қалб соҳиби, камтар тадқиқотчи орамизда бўлмасалар-да уларнинг ҳамкаслари олимнинг илм чирогини ёқиб келмоқдлар.

**Н.АХМЕДОВА,
Э.ДЖУРАЕВА,
1-сонли факультет ва госпитал терапия кафедраси доцентлари**

**Тонгнинг дийдорини тиловатда кўр,
Оиланг осмонида ҳаловатда кўр.**

Ўзбекистон ва Россия ўртасида олий таълим тизимидағи ўзаро стратегик ҳамкорлик алоқаларини янги босқичга күтариш мақсадида Россия Федерацияси ва Ўзбекистон Республикасининг қатор етакчи олий таълим муассасалари ташаббуси билан 8 апрель куни Россия Федерациясининг Астрахань шаҳрида Россия—Ўзбекистон ОТМ ректорларининг мінтақавий форуми иш бошлади.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Форумда иштирок этиши учун Тошкент тибиёт академияси ректори Л.Түйиев башчилигида ТТА делегацияси Астраханга ташриф буюрди.

Мінтақавий форумнинг мақсади Ўзбекистон ва Россия ОТМлари ҳамкорлиги асосида замонавий йўналишга мутахасисликлар бўйича малакалар кадрлар тайёрлаш ҳамда илмий-таддикот соҳасида ўзаро ҳамкорлики янги босқичга олиб чиқишдан иборат.

Мінтақавий конференцияда асосий масала сифатида олий таълим соҳасида иккى томонлама эршилган келишувлар натижаларини мухоммад қилишга виста истиқболли режаларни амалиятбекар иштади.

Жумладан, 2018 йил октябрь ойида Тошкентда ўтказилган “Янги иқтисодиёт учун – янги кадрлар” биринчи Ўзбекистон–Россия таълим формуда имзоланган ҳамкорлик шартномаларини амалга ошириш ҳамда иккичи Россия–Ўзбекистон таълим формумини ўтказиш тайёрларик кўриш масалалари ҳамкорлар томонидан кўриб чиқилади. Шу билан бирга конференция иштирокчилари Россия ва Ўзбекистон ОТМлари ҳамкорларни доирасида ишлаб чиқилган “Ўўл харалари”ни амалга ошириш босқичлари ҳақида сўз юритадилар.

Маълумот учун, 2018 йил 18 октябрь куни Тошкентда Россия Федерацияси ва Ўзбекистон Республикасининг етакчи олий таълим муассасалари ҳамда иккى давлат раҳబарлари ташаббуси билан ташкил “Россия–Ўзбекистон таълим форуми” доирасида ТТА ва Сеченов университети томонидан имзоланган ўзаро ҳамкорлик шартномаси асосида 2019 йил 27 февраль куни Тошкент тибиёт академияси ҳамда И.М.Сеченов номидаги Биринчи Москва давлат тибиёт университети ҳамкорлигига “Университетларо ҳамкорлик маркази” ташкил этилди. Марказ ташкил этилиши олиб бораётган ҳамкорлик музокараларининг амалий натижасидир.

Ушбу марказ олий таълим тизимидағи, хусусан тиббий таълим йўналишидаги ҳалқаро ҳамкорлики янада кенгайтириш, етакчи хорижий олий таълим муассасалари билан тажриба алмашиб жараёнини янги сифат босқичига олиб чиқиша хизмат килади.

Форум кун тартибига кўра ТТА делегацияси Россия Федерациясининг ҳамкор ОТМлари вакиллари билан иккى томонлама ҳамкорлик юзасидан музокаралар ўтказади, шунингдек, делегация азъолари Астрахань шаҳридан ОТМларга ташриф буюриб, уларнинг фаолияти билан танишадилар.

Шу каби таддирлар ТТА ва Россия олий таълим муассасалари ўтасидаги имлй, амалий ва таълим соҳасидаги ўзаро ҳамкорлики янада мустаҳкамлаш, таълим сифатини ҳалқаро босқичга олиб чиқиша ҳамда хорижининг соғлиқини саклашаро активлаштируви қобилиятини эрта толикитиради.

АҚЛ ВА ХОТИРА КУШАНДАСИ....

“Чекиши ақлни ўтмаслаширади, у ижодий иш билан чиқиша олмайди”. Гёте

Бундан деярли беш асрдан ортиқ Христофор Колумб ва унинг ҳамроҳлари дунёга “тамаки жинни”ни кўйиб юборгандаридан бери осмонга учайдиган тамаки турунининг охри кўринмайди. Тамакини ҳиддадилар, чайнадилар, трубка, папирос ва сигарета сифатида чекидилар...

Хозирги кунда инсонлар асосан сигарета чекишади, бу эса тамаки истеъмол килишининг ёнг ҳавфли тури ҳисобланади. Жаҳон статистикаси шундан далолат беради, хозирги вактда етеп куррасида яшаётган аҳолининг – эркакларнинг 60 ва аёлларнинг 20 фоизи мунтазам чекади, чекувчилар сони, айниқса, ёшлар, қызлар ва ўтмирлар ўтасида ўйдан ўйдан ишлаб бормоқда. Ўтказилган таддикотлар кашандан эркакларнинг деярли 1/5 қисми 8-9 ёшидан чека бошлаганигини кўрсатган, 92 фоиздан ортиқ чекувчилар эса чекишига 19 ёшигача ўрганганлар. Изланышлар ўтмирларни чекишига ундиғидан асосий сабаблар кўйидагилар эканлигини кўрсатади: атрофидаги чекаётган инсонларга (ўртоқлари, ота-оналарига) тақлид қилиш – 26,2 фоиз, қизиқиб чекиши – 24,1 фоиз, шўхлик – 18,2 фоиз, “эркатой” деб аташларидан кўриш – 17,2 фоиз, озиш ниятида – 9,7 фоиз, ҳаётда бирор нарсадан ээлиш – 4,6 фоизни ташкил этади.

Одам мунтазам чекканда чекувчининг боз миаси пўстлогида мустаҳкам шартли рефлектор алоқалар вужудга келади, улар аста-секин маккор кашандалик-табакоманияга олиб келади. Охирги ўн йилликда фан-техника тараққиётининг жадал ривожлашиши, ишлаб чиқаришни компьютерлаштириш, бунинг оқибатида меҳнат мазмуни ва табиитининг тубдан ўзгариши, инсонга тамакининг салбий таъсирларидан биринчи очиб берди. Чекиши инсоннинг қобилиятига таъсир қилиб, тез-тез ва мунтазам чекиш асаб тизими ҳужайраларини ҳолдан тойдиради, шу туфайли миляннинг мантиқий-ахборот йиғиш шаклидаги активлаштируви қобилиятини эрта толикитиради.

Дастлабки, бир-иккита сигарет чекилгандан сўнг миёда кон

**Олтини увол бўлса, олтини йўққа нима,
Қозони қуруқ қолса, хотини йўққа нима?**

Ҳикмат

Ҳикмат

МИЛЛАТ ИФТИХОРИ

Ўзбек романчилигининг асосчиси, буюк маърифатпарвар, миллат ифтихори Абдулла Қодирий чин маънода халқимиз маънавиятиning чароғбонидир. У кўтарган машъала асрларга қадар нур таратади. Абдулла Қодирий қўлда қалам, қалбда оташ, юракда юрт ишқи сабаб миллат ҳўрлиги дея жон берди. У қолдирган адабий мерос адабиятга қадар муҳрланди.

Абдулла Қодирий 1894 йил 4 октябрда Тошкент шаҳрида туғилган. XX аср янги ўзбек адабиётининг улкан намоёндаси, ўзбек романчилигининг асосчиси. 20-йиллардаги муҳим ижтимоий-маданий жараёнларнинг фаол иштирокчиси. Мусулмон мактабида рус-тузем мактабида, Абулқосим шайх мадрасасида таълим олган, Москвадаги адабиёт курсида ўқиган. Эски шаҳар озиқа қўмитасининг саркотиби, “Озиқ ишлари” газетасининг мухаррири, “Муштум” журнали ташкилотчиларидан ва таҳрир ҳайъати аъзоси бўлиб фаолият юритган. “Тўй”, “Ахволимиз”, “Миллатимга”, “Фикр айлагил” каби шеърлари, “Бахтсиз куёв” драмаси, “Жувонбоз” хикояси ёзувчининг дастлабки асрларидир “Улоқда” хикояси, “Калвак Махзумнинг хотира дафтиридан”, “Тошпўлат тажанг нима дейди?” каби сатирик ҳикоялар муаллифи. Биринчи ўзбек романни ҳисобланмиш “Ўтган кунлар”, “Мехробдан чаён” романлари, “Обид кетмон” қиссаси ёзувчининг улкан маҳоратини ўзида мужассам этган. “Йиғинди гаплар” мақолоси туфайли қисқа муддат қамалган. 1937 йилнинг 31 декабрида эса “халқ душмани” сифатида иккичи бор қамоқча олиниб, 1938 йил 4 октябрда Тошкент шаҳрида отиб ташланган. Унинг асрлари 1956 йилдан бошлаб оқланган. Алишер Навоий номидаги Республика Давлат мукофоти лауреати ҳисобланади. Мустақилликка эришганимиздан сўнг, 1994 йил “Мустақиллик” ордени билан мукофотланган.

Мамлакатимизда Вазирлар Маҳкамасининг фармойишига мувофиқ 2019 йилнинг октябрь ойида буюк ўзбек ёзувчиси Абдулла Қодирий таваллудининг 125 йиллиги кенг нишонланади. Шу муносабат билан юртимизда Абдулла Қодирий ижодига бағишиланган адабий музей, ижодий мактаб, кутубхона барпо этилади. Адибнинг маҳобатли ҳайқали ўрнатилади. Ёзувчи яшаб ижод қўлган уй – Тошкент шаҳар, Шайхонтохур тумани, Самарқанд дарвоза кўчаси 35 ва 37-йи манзилларида Абдулла Қодирий уй-музеи ташкил этилади, “Ўзбеккино” миллий агентлиги томонидан Абдулла Қодирий ҳаёти ва фаолияти ҳақида бадиий фильм, асрлари асосида қисқа метражли фильм яратилиши режалаштирилган. Мамлакатимиз олий ва ўрта маҳсус,

касб-хунар, умумий ўрта таълим муассасаларида адаб ҳаёти ва ижодига бағишиланган адабий-бадиий тадбирлар, давра сұхbatлари, ижодкорлар билан учрашувлар уюстирилади.

2019 йилнинг апрель ойида “Абдулла Қодирий ижодининг маънавий-маърифий аҳамияти” мавзусида илмий конференция ҳамда адаб таваллудига бағишиланган тантанали адабий-бадиий кечабўлиб ўтади. Республика театрларида адаб асрлари асосида спектакллар саҳналаштирилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг халқимизнинг севимли ёзувчиси Абдулла Қодирий таваллудининг 125 йиллигини кенг нишонланаш тўғрисидаги фармойишида юқоридаги ишларни амалга ошириш назарда тутилган.

Буюк ижодкорнинг ижодий меросини ўрганиш, уни ёш авлод онгига сингдириш мақсадида Тошкент тибиёт академияси академик лицейи, академик лицейи раҳбари А.Шермуратов раҳбарлиги остида Ёшлар иттифоқи аъзолари билан биргалиқда “Қодирий мероси ёшлар нигоҳида” номли ижодий лойиҳани амалга оширишни режалаштирилар. Унга кўра, Қодирий яратган асрлар мазмунидан келиб чиқкан ҳолда тиллар кафедраси ҳамкорлигига сенинг дарслари, мунозаралар, иншолар танловини ўтказиш ҳамда адибнинг шох асари ҳисобланмиш “Ўтган кунлар” романини академик лицей саҳнасида ўзбек ва инглиз тилларида саҳналаштириш кўзда тутилган. Буюк ижодкор уй музейига ташриф, шахримиз театрларида намойиш этилаётган адаб қаламига мансуб спектакллари намойишида иштирок йил давомида амалга оширилади.

Ёш авлодни аждодлар руҳига ҳурмат, улар қолдирган адабий меросга садоқат, миллат ифтихорлари руҳига ҳурмат ҳиссини шакллантириш, маънавий дунёқарашини кенгайтириш асосий бурчимиздир. Зоро, дунё эътирофига сазовор бўлган асрлар муаллифи, озодлик кўйичиси, миллат ғурури ҳисобланмиш Қодирий сиймоси асрларга қадар мангу яшайди.

**Нигора ҲАҚИМОВА,
ТТА академик лицейи Ёшлар иттифоқи
етакчиси**

Ҳикмат

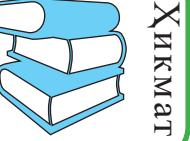
**Кўкарған ҳар майса ернинг нидоси,
Уни тинглагувчи бордир, худоси.**

Ҳикмат

ТТА бўйича апрель ойида тугилган ҳамкасб, устозларимиз

№	Ф.И.Ш.	Тугилган санаси	Кафедра ва лавозими
1	Исканджанова Ферузахон Камолдиновна	04.04.1971	Педагогика ва психология кафедраси катта ўқитувчи
2	Бекмирев Толиб Рашидович	06.04.1988	Педагогика ва психология кафедраси асистенти
3	Жаббаров Озимбай Отаканович	25.04.1966	2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси мудири
4	Умарова Замира Фархисеяна	16.04.1947	2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси доценти
5	Даминов Тургунпул Абидович	25.04.1941	Юкумли ва болалар юкумли касалликлари кафедраси профессори
6	Максудова Зулфия Санатовна	15.04.1974	Юкумли ва болалар юкумли касалликлари кафедраси асистенти
7	Джурабаева Мухаббат Ҳусановна	12.04.1971	Фтизиатрия кафедраси катта ўқитувчи
8	Ким Денис Петрович	06.04.1987	Психиатрия ва наркология кафедраси асистенти
9	Рахмонова Гулбахор Эргашовна	09.04.1981	Тиббий радиология кафедраси асистенти
10	Шихов Ёрбек Оллазарович	01.04.1988	Тиббий радиология кафедраси асистенти
11	Ахмедов Халимурод Сайдуллаевич	29.04.1968	3-сон ички касалликлари кафедраси мудири
12	Алиходжасева Гулнарахон Алаутдиновна	10.04.1945	Травматология, ортопедия ХДЖ ва нейрорахрохлик кафедраси профессори
13	Турдибеков Бобур Сайдович	02.04.1982	Травматология, ортопедия ХДЖ ва нейрорахрохлик кафедраси асистенти
14	Абдуллаева Лагия Мирзатуллаевна	27.04.1957	1-сон акушер гинекология кафедраси доценти
15	Шукурджанова Сурайё Махмудовна	30.04.1969	1-сон ички касалликлари кафедраси доценти
16	Нарзизев Нурали Мухамедович	12.04.1979	Д/Ф Ички касалликлари пропедевтикаси кафедраси асистенти
17	Набиева Дилядора Абдумаликова	14.04.1974	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси мудири
18	Ризамухамедова Машхура Закировна	02.04.1954	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси профессори
19	Абдуазизова Наргиза Ҳакимжоновна	16.04.1973	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси доценти
20	Нурмухамедова Нозима Собировна	12.04.1976	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси асистенти
21	Иринарова Акмал Абдуллаевич	29.04.1980	1-сон факультет ва госпитал жаррохлик кафедраси доценти
22	Турсунбаев Анвар Каримбердинович	28.04.1958	2-сон болалар касалликлари кафедраси доценти
23	Самадов Абдукахор Абдурахмонович	01.04.1975	2-сон болалар касалликлари кафедраси асистенти
24	Нормуратов Баҳтиёр Қаршиевич	01.04.1968	ЛОР ва стоматология кафедраси катта ўқитувчи
25	Тўйчибаева Нодира Мираталиевна	22.04.1973	Неврология кафедраси доценти
26	Джалилова Соҳида Ҳамраевна	07.04.1988	Неврология кафедраси асистенти
27	Назирова Саодат Ҳамидуллаевна	13.04.1962	Офтальмология кафедраси доценти
28	Бектемирова Норбурия Тухтаевна	18.04.1970	Анестезиология ва реаниматология кафедраси катта ўқитувчи
29	Юсупова Бахтигул Ҷумабаевна	19.04.1968	Анестезиология ва реаниматология кафедраси катта ўқитувчи
30	Нишинов Муроджон Расулжонович	26.04.1989	Анестезиология ва реаниматология кафедраси асистенти
31	Худайбергенова Улубек Атаяллаевич	04.04.1965	Урология кафедраси асистенти
32	Шомаруғон Азизбек Баҳодир ўғли	24.04.1985	Урология кафедраси асистенти
33	Салимова Наргиза Ҷўрубаевна	22.04.1974	2-сон ички касалликлари кафедраси катта ўқитувчи
34	Арилова Наргиза Нурсратовна	27.04.1976	2-сон ички касалликлари кафедраси асистенти
35	Халимова Холида Ҳакимбаевна	23.04.1980	2-сон ички касалликлари кафедраси асистенти
37	Ахмедова Феруза Шахбосхоновна	21.04.1988	2-сон ички касалликлари кафедраси асистенти
38	Шодиева Ҳуршида Тухтасиновна	04.04.1975	2-сон акушер гинекология кафедраси катта ўқитувчи
39	Мирзабекова Озода Алимбековна	13.04.1976	УАШ қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш кафедраси асистенти
40	Азизова Феруза Ҳусановна	06.04.1965	Гистология ва тиббий биология кафедраси мудири
41	Курзиева Саодат Маткаримовна	26.04.1974	Гистология ва тиббий биология кафедраси катта ўқитувчи
42	Машарипов Собир	10.04.1950	Тиббий ва биологик кимё кафедраси профессори
43	Юсупходжаева Ҳуршида Сабирджановна	29.04.1962	Тиббий ва биологик кимё кафедраси асистенти
44	Сагатов Туялаган Аззамович	16.04.1955	Анатомия ва клиник анатомия кафедраси профессори
45	Ҳасанов Насир Абдуслиевич	27.04.1966	Анатомия ва клиник анатомия кафедраси катта ўқитувчи
46	Сайдуллаева Махмуда Камаловна	08.04.1969	Анатомия ва клиник анатомия кафедраси асистенти
47	Ёдгорова Нодира Турунбаевна	25.04.1977	Микробиология, вирусология ва иммунология кафедраси доценти
48	Аллаева Мунира Журакулновна	27.04.1967	Фармакология кафедраси мудири
49	Нигматуллаева Дилафур Журакулновна	12.04.1982	Атроф-муҳит гигиенаси кафедраси асистенти
50	Матназарова Гулбахор Султановна	26.04.1962	Эпидемиология кафедраси мудири
51	Рузиева Бобошер Усарович	12.04.1982	Ихтимонӣ фанлари кафедраси ўқитувчи
52	Ақрамова Зиёда Шукриллаевна	20.04.1960	Тиллар кафедраси катта ўқитувчи
53	Махсумов Музаффар Ҷаҳангириевич	06.04.1972	Жамоат саломатлиги, соглини саклашни ташкил этиш, бошқарни кафедраси доценти
54	Туймачев Улмасжон Абдумавланович	22.04.1987	Жамоат саломатлиги, соглини саклашни ташкил этиш, бошқарни кафедраси асистенти
55	Ахмедов Тулкин Журакуллович	17.04.1977	Суд тиббиётни кафедраси асистенти
56	Туляганова Махфузा Ахборовна	19.04.1965	Буюртмалар портфелини шакллантириш, битирувчиларни ишга таҳсиллаш ва мониторинг бўлими бошлиги
57	Иногамова Камила Рахмонбердиневна	25.04.1989	Бухгалтериянинг 1.д. бухгалтери
58	Орлик Елена Александровна	20.04.1978	Илмий-услубий ва ахборот маълумот бўлими 1.д. кутубхоначи
59	Абдурахимова Васила Бахтиёровна	09.04.1982	Ахборот-кутубхона ресурслари бутлаш, каталоглаштириш ва тизимлаштириш бўлимининг 1.д. библиографи

ТТА ректорати ва касаба ўюшмаси номлари зикр этилган ҳамкасб, устозларимизни яна бир бор таваллуд кунлари билан муборакбод этади.

ТТА бўйича май ойида тугилган ҳамкасб, устозларимиз

№	Ф.И.Ш.	Тугилган санаси	Кафедра ва лавозими
1	Умарова Фарида Сандакрамовна	18.05.1983	Педагогика ва психология кафедраси асистенти
2	Ахмедова Дурдана Махамадзакировна	29.05.1974	Халқ тиббиётӣ, реабилитология ва жисмонӣ тарбия кафедраси асистенти
3	Сайдалиев Рустам Сайдалиевич	02.05.1954	2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси мудири
4	Бердив Қобилиён Баҳромович	02.05.1978	2-сон факультет ва госпитал жаррохлик кафедраси асистенти
5	Худайкулова Гулнара Каримовна	04.05.1975	Юкумли ва болалар юкумли касалликлари кафедраси доценти
6	Массавир Ҳашми Шерифович	03.05.1977	Фтизиатрия кафедраси катта ўқитувчи
7	Кобилов Одилжон Рустамович	23.05.1977	Онкология кафедраси асистенти
8	Ходжибеков Марат Ҳудойқулович	07.05.1942	Тиббий радиология кафедраси профессори
9	Ақбарова Диғиза Суратовна	02.05.1968	Клиническая фармакология кафедраси доценти
10	Асилова Саодат Убасина	14.05.1954	Травматология ортопедия ХДЖ ва нейрорахрохлик кафедраси профессори
11	Қазаков Шерали Ҳожуманзарович	01.05.1985	Травматология ортопедия, ХДЖ ва нейрорахрохлик кафедраси асистенти
12	Абдуразакова Муҳаммад Ҳиззодовна	09.05.1984	2-сон акушер гинекология кафедраси асистенти
13	Раззаков Шуҳрат Раббимович	17.05.1988	Умумий ва болалар жаррохлиги кафедраси асистенти
14	Худайберганова Насиба Шокировна	17.05.1968	Умумий ва болалар жаррохлиги кафедраси асистенти
15	Назаров Қамола Ҳуснитдиновна	12.05.1968	Д/Ф 1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси катта ўқитувчи
16	Ахмедова Нигора Ақбаровна	19.05.1963	Д/Ф 1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси доценти
17	Кенжабоев Даута	20.05.1942	Д/Ф 1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси асистенти
18	Пуллатова Шахноза Баходировна	13.05.1976	Д/Ф 1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси асистенти
19	Цай Виктория Эдуардовна	31.05.1990	Д/Ф 1-сон факультет ва госпитал жаррохлик кафедраси асистенти
20	Ҳудойкулов Эркин Абдуразакович	06.05.1966	Д/Ф 1-сон болалар касалликлари кафедраси доценти
21	Шамсизева Элена Ринатовна	23.05.1972	Д/Ф 1-сон болалар касалликлари кафедраси катта ўқитувчи
22	Ахмедова Гулбахор Ҳусановна	29.05.1966	Д/Ф 1-сон болалар касалликлари кафедраси асистенти
23	Нишанбасова Нилюғар Юнусджановна	04.05.1987	Д/Ф 2-сон болалар касалликлари кафедраси асистенти
24	Холтаева Фатима Файзиевна	13.05.1969	Д/Ф 2-сон болалар касалликлари кафедраси асистенти
25	Джабборов Нарвуз Нардигитович	01.05.1976	Д/Ф ЛОР ва стоматология кафедраси асистенти
26	Алимходжаева Паҳрота Рустамовна	05.05.1943	Д/Ф Неврология кафедраси профессори
27	Ахроров Абдулсамад Аристанович	01.05.1950	Д/Ф Офтальмология кафедраси доценти
28	Нарзикулова Қумриён Ҳислоновна	09.05.1978	Д/Ф Офтальмология кафедраси доценти
29	Гиясов Шуҳрат Искандарович	07.05.1967	Д/Ф Урология кафедраси доценти
30	Уринбасова Диорам Ҳиноровна	24.05.1969	Д/Ф 2-сон ички касалликлари кафедраси доценти
31	Мухтарова Маргарита Зайджоновна	09.05.1964	Д/Ф 2-сон ички касалликлари кафедраси катта ўқитувчи
32	АЗизова Покиза Ҳусановна	29.05.1970	Д/Ф